

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 9

Fredete eiendommer i landsverneplan for Kunnskapsdepartementet

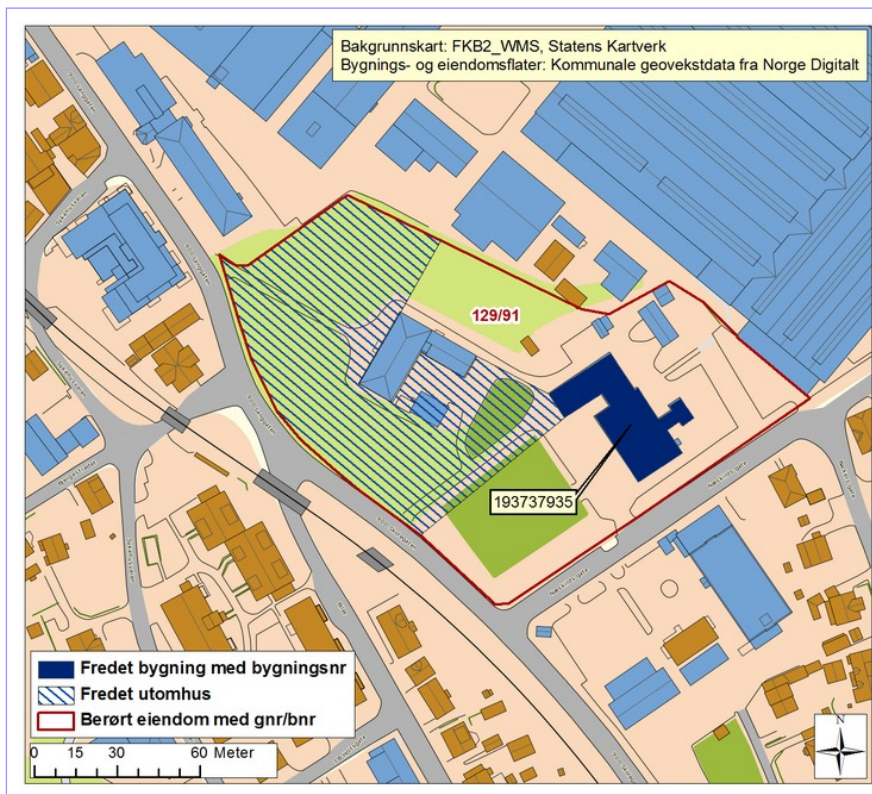
NEDRE GAUSEN, HOLMESTRAND

Kommune:
702/Holmestrand

Gnr/bnr:
129/91

AskeladdenID:
175076

**Referanse til
landsverneplan:**
Kompleks 622

Omfang fredning

Byggnavn	Oppført	Bygningsnr.	Gnr/bnr	Omfang
•Hovedbygg	1898	193737935	129/91	Eksteriør/Interiør
•Utomhus	1740		129/91	Utomhus

Fredning kompleks

- Omfang:** Fredningen omfatter bygningen og utomhus som nevnt ovenfor.
- Formål:** Formålet med fredningen av Nedre Gausen, tidligere Holmestrand seminar for utdanning av lærere, er å sikre eiendommen som eksempel på formålsbygd lærerskole som senere også har lang historie som spesialskole.
- Fredningen skal videre sikre bygningens arkitektoniske verdi og kulturhistoriske verdier knyttet til anlegget som helhet.
- Begrunnelse:** Lærerskolen på Nedre Gausen ble opprettet etter at det i Lov om Almueskoler 1827 på landet ble bestemt at lærerutdanningen var en oppgave for staten, og ikke det enkelte sogn, som tidligere. Bygningen ble etter reformen formålsbygd som lærerskole i 1898. Bygningen ble fra 1932 benyttet som statlig skole for døve.
- Bygningen er tegnet av arkitekt I.O. Hjort og har høy arkitektonisk kvalitet med mange typiske trekk for sin tids institusjonsbyggeri.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 9

Fredete eiendommer i landsverneplan for Kunnskapsdepartementet

HOVEDBYGG

Bygningsnr:	193737935
Gnr/bnr:	129/91
Oppført:	1898
AskeladdenID:	175076-1
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 1694 Kompleks 622

Fredning bygning

Omfang: Fredningen omfatter bygningens eksteriør og interiør i gjennomgående trappeløp, korridorer i 1. og 2. etasje samt to undervisningsrom i 1. etasje. Fredningen av eksteriør og interiør inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk og detaljer som skilt og dekor m.v. Fast inventar som skap, ovner m.v. er fredet som del av interiøret.

Omfanget av interiørfredningen er markert på plantegninger.

Formål: Fredningen av hovedbygningen vil sikre den som en viktig representant for statlig utdanningshistorie.

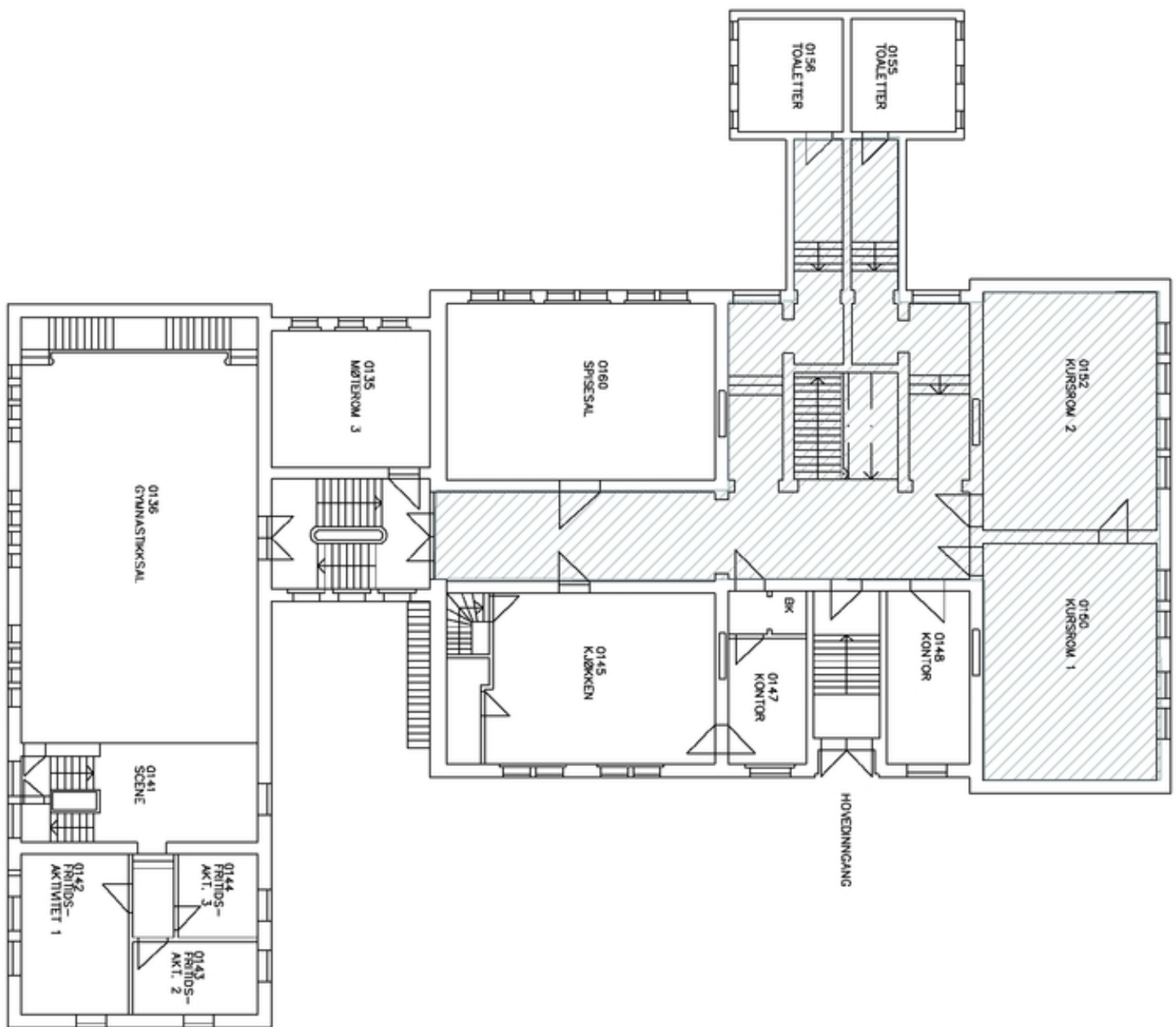
Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formål med fredning av interiør er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt opprinnelig fast inventar.

Begrunnelse: Hovedbygningen på Nedre Gausen ble opprinnelig oppført som Holmestrand seminar (fra 1902 kalt offentlig lærerskole) av staten i 1898. Lærerseminaret ble nedlagt i 1931 og i 1932 ble hovedbygningen tatt i bruk som spesialscole for døve. Skolen ble drevet som tradisjonell spesialscole med internatfunksjon frem til 1980-tallet og deretter har driften utviklet seg til et ressurscenter.

Hovedbygningen, som er tegnet av arkitekt Ingvar Olsen Hjorth, har tilnærmet opprinnelig eksteriør, med flere trekk som er typiske for sin tids institusjonsbyggeri. Bygningen har høy arkitektonisk kvalitet og er det best bevarte formålsbygde lærerseminaret i statlig eie.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 9

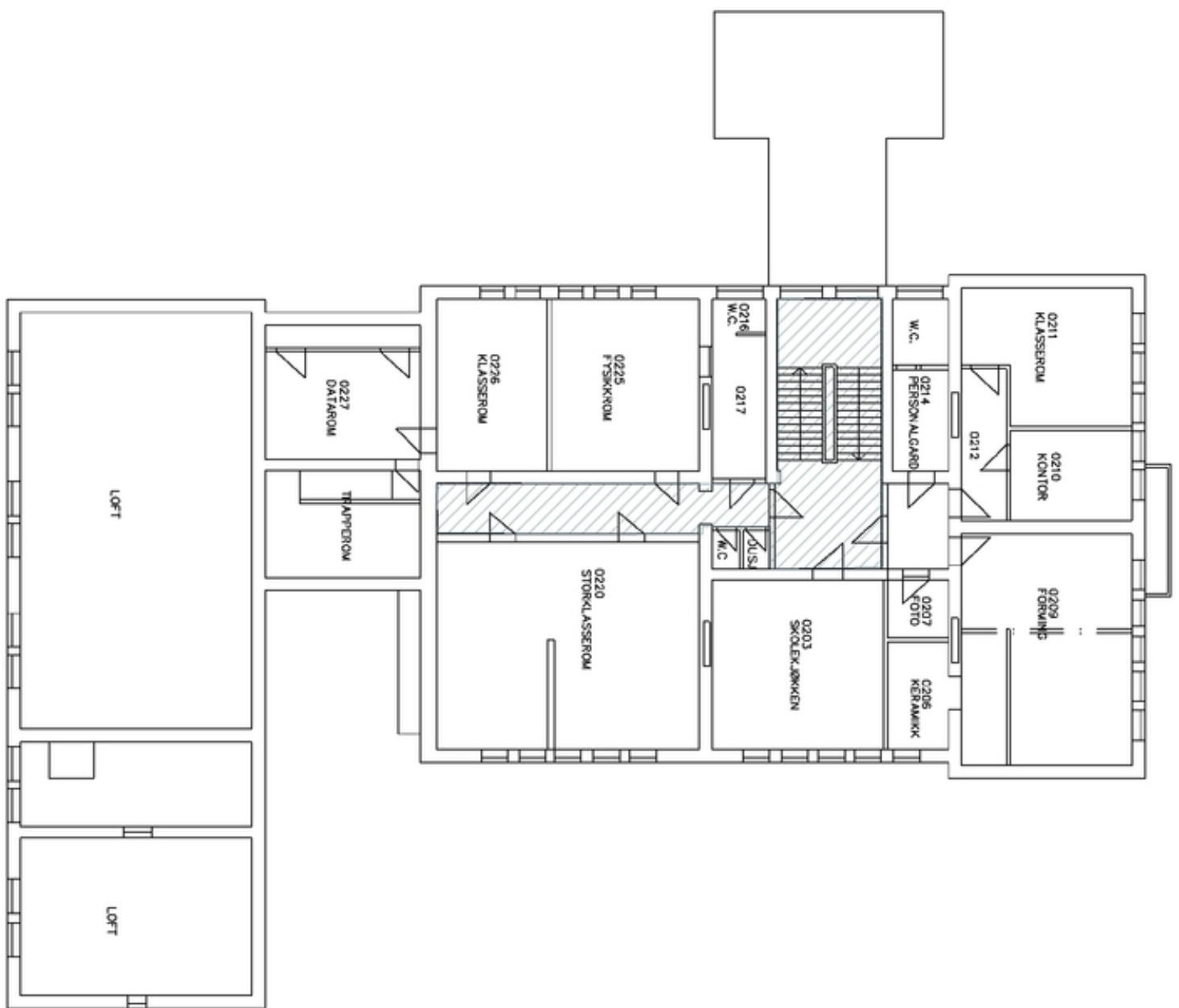
Fredete eiendommer i landsverneplan for Kunnskapsdepartementet

Plantegning 1. etasje. Omfang interiørfredning er markert med blå skravur. Opphavsrett: Statsbygg.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 9

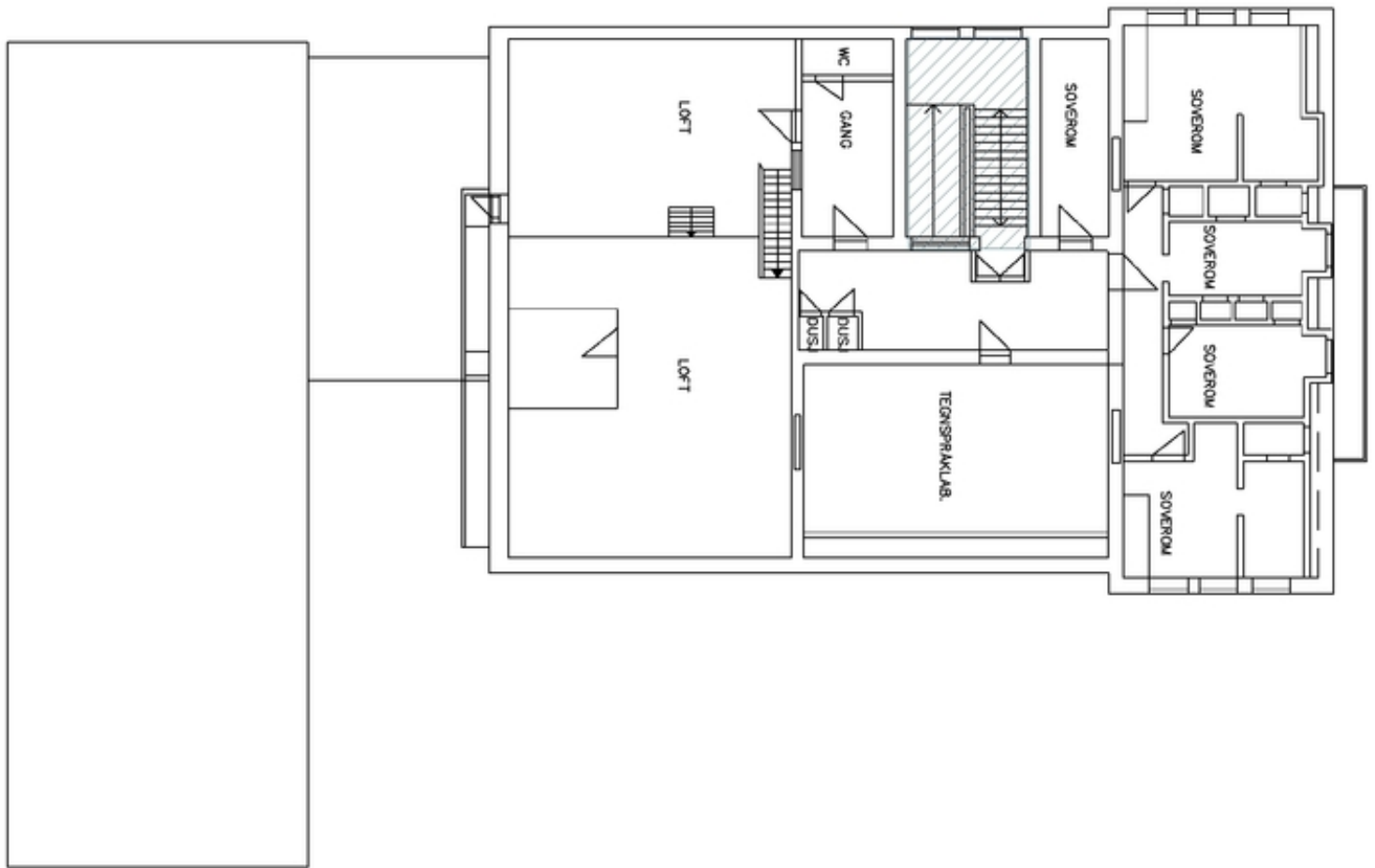
Fredete eiendommer i landsverneplan for Kunnskapsdepartementet

Plantegning 2. etasje. Omfang interiørfredning er markert med blå skravur. Opphavsrett: Statsbygg.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 9

Fredete eiendommer i landsverneplan for Kunnskapsdepartementet

Plantegning 3. etasje. Omfang interiørfredning er markert med blå skravur. Opphavsrett: Statsbygg.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 9

Fredete eiendommer i landsverneplan for Kunnskapsdepartementet

UTOMHUS

Bygningsnr:	
Gnr/bnr:	129/91
Oppført:	1740
AskeladdenID:	175076-2
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903524 Kompleks 622

Fredning utomhus

Omfang: Fredningen omfatter utomhusanleggenes arealer, terreng, strukturer som park, hage, gårdsrom og grøntområder, hovedelementer som veier, stier, dekker, belegg, vegetasjon og annen grønnstruktur samt konstruksjoner som gjerder, porter, murer, belysning, paviljonger, skulpturer, basseng, trapper med detaljer, materialbruk og overflater.

Fredningens avgrensning er markert med blå skravur på kart.

Formål: Formålet med fredningen av Nedre Gausen, tidligere Holmestrand seminar, er å sikre eiendommen som eksempel på formålsbygd lærerskole som også har lang historie som spesialskole.

Begrunnelse: Utomhusanlegget er en viktig del av skoleanlegget. Nedre Gausen ble formålsbygd til stiftets læreseminar i 1898. Etter 1902 ble benevnelsen lærerskoler. Fredning av Nedre Gausen vil sikre et formålsbygd statlig lærerseminar og sammen med det administrativt fredete våningshuset Gamle Gausen, har anlegget også lang historie som statlig spesialskole for døve.